

LR: dom 1999-03-25, mål nr Ö 15211-98

D 37/98

Skattemyndigheten i Y län har till Revisorsnämnden (RN) inkommit med en underrättelse beträffande godkände revisorn A-son. Underrättelsen avser bl.a. A-sons revisionsinsats i två aktiebolag med intressegemenskap. Bolagen har ett mycket nära samarbete och till viss del samma ägare. I samband med skatterevision av räkenskapsåret 1994/95 har framkommit att bolagens redovisningar sammanslagits på ett sätt som strider mot såväl reglerna i bokföringslagen (1976:125 /BFL/) som mot god redovisningssed. Bokföringen i det ena bolaget har integrerats med bokföringen i det andra bolaget. En och samma verifikationsnummerkedja har använts för båda bolagen. Grundbok och huvudbok har varit gemensamma. Förfaringssättet, som i hög grad försvårat skattekontrollen, har inte föranlett någon anmärkning i revisionsberättelsen från A-sons sida.

A-son har i huvudsak uppgett följande.

Det är riktigt att bolagen har haft gemensam bokföring. A-son har varit medveten om detta och han delar skattemyndighetens uppfattning om att förfarandet inte är förenligt med BFL:s bestämmelser och god redovisningssed. Detta har han påtalat för bolagens styrelse i en revisionspromemoria redan räkenskapsåret 1990/91. A-son har emellertid ansett sig vara förhindrad att anmärka på den felaktiga bokföringen i sina revisionsberättelser. Anledningen härtill är att ett av bolagen sålt en egentillverkad produkt, dels till det närstående bolagets kundkrets, dels till konkurrerande bolag. A-son har ansett detta utgöra en s. k. affärshemlighet. Han har därför inte anmärkt på förfarandet i revisionsberättelserna eftersom dessa blir offentliga handlingar. I stället har han varje år fram till och med räkenskapsåret 1995/96 påtalat den felaktiga redovisningen i en revisionspromemoria till bolagens styrelse. Räkenskapsåret 1996/97 har han efter påstötning från skattemyndigheten lämnat en oren revisionsberättelse för ett av bolagen med anmärkningen att ”bolaget har gemensam bokföring med ett intresseföretag”.

RN gör följande bedömning.

I 1 § BFL stadgas att aktiebolag är bokföringsskyldiga. Bokföringsnämnden (BFN) har i cirkulär C 20/6 i maj 1985 uttalat att detta bl.a. innebär att varje aktiebolag skall ha en bokföring som uppfyller BFLs krav. Alla aktiebolag skall ha en löpande kronologisk och systematisk redovisning som omfattar samtliga de affärshändelser som berör bolaget. Bokföringsskyldigheten kan inte överlåtas på annan. Varje bokföringsskyldig ansvarar således för att kompletta och korrekta data föreligger för samtliga de bokföringsposter som enligt 4 § BFL ingår i den s.k. verifieringskedjan. BFN uttalade vidare att det inte är förenligt med god redovisningssed att i en koncern ordna redovisningen så att den löpande redovisningen – helt eller delvis – är gemensam för flera koncernbolag. RN finner inte skäl att bedöma dessa frågor annorlunda än BFN. Enligt RN:s uppfattning gäller vad BFN uttalat beträffande koncernbolag i än högre grad beträffande bolag med sådan intressegemenskap som det är fråga om i det aktuella ärendet.

Det är ostridigt att bolagens redovisning inte uppfyllt nu nämnda krav. RN anser att förfarandet med gemensam bokföring inneburit ett väsentligt avsteg från vad som följer av BFL och god redovisningssed. A-son har visserligen i sina revisionspromemorior påtalat felaktigheterna för bolagens styrelse. Rättelse har dock inte skett. Trots detta har han år efter år underlåtit att anmärka på den felaktiga bokföringen i sina revisionsberättelser. A-son har

därigenom allvarligt åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Vad han anfört som skäl för sin underlåtenhet medför ingen annan bedömning.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämndens ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Åsa-Pia Järliden, Margit Knutsson, Eva-Britt Nordhall, Claes Norberg och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson samt byrådirektören Sofia Tiberg, föredragande.